

Lutemisia Pappille, N:o 1, w. 1862.

Londonin Ryhsykouluista,

Toimelias Heikki,

Onnellinen Jaako ja Matkamies.

Painoluwan antanut:

J. J. Böckerman.

Londonin Ryysykouluista.

Minulla on muutamia todellisia kertomuksia Londonin ryysykouluista teille juteltavana; mutta ensin, että kertomustani paremmin ymmärtäisitte, tahdon minä sanoa teille, minkätähden sellaisia kouluja on ruwettu hankkimaan.

Englannissa on monenlaisia sunnuntai-kouluja, se on, sellaisia kouluja, joihin lapset Jumalan palvelusten sekä edellä että wälillä kokoontuwat Jumalan sanaa kuulemaan, lukemaan ja tutkistelemaan, Hänen kiitostansa weisaamaan ja yhdessä opettajainsa kanssa rukoilemaan. Wähäisille lapsille kerrotaan siellä raamatusta, ja suurenmat saawat opettajain johdon alla itse sitä lukea. Sekä rikkaitten että köyhäin lapset käywät niissä. Epälukeinen joukko lapsia, jotka muutoin olisiwat kaswaneet ilman Jumalan tunnota maailmassa, owat siellä saaneet oppia, mitä heidän

sieluillensa on tarpeellisinta; monta ovat siellä tulleet uskoon ja ewangeliumin tuntoon, ja ovat niin wälttäneet ijanikaikkisen wihan.

Mutta ehkä Englannissa on niin monta sunnuntai=koulua, on siellä kuitenkin tuhansittain lapsia, jotka kaswawat, elävät ja kuolewat yhtäläisessä taitamattomuudessa ja wiheliäisyydessä kuin pafana=raukatkin. Mikä siihen syynä liene?

Jos, nuori lukiani, joskus joutuisit muutamiin Londenin eli muiden suurten kaupunkien pahimpiin osiin, niin hawaitsisit pian syyn. Siellä näkisit miehiä, waimoja ja lapsia, jotka hirmuisimmassa liassa ja kauheimmissa synneissä joukotain elävät tiheästi rakennetuissa taloissa, kaapeitten katujen warrella. Huoneet, joissa asuwat, ovat tawallisesti wanhat, ja he elävät niissä suuressa ahtaudessa ilman järjestystä. Wähäisessä huoneessa asuu usein 2 .tahi 3 perhettä; ja aina wiiteen= eli kuuteen=kymmeneen henkeen tunkeutuwat yhteen tällaisiin surkioihin pesiin. Yöllä he makaawat mullin mallin ryhysyissä pahnoillansa; päiwät he käyttävät kortti=peleihin, juoppouteen, riitoihin ja kaikellaiseen pahuuteen.

Te kysytte kuka tiesi: mistä sellaiset ihmiset saavat elantonsa? Siihen kysymykseen on minun työlläs vastata — mutta minä pelkään, että suurin osa heistä ovat varkaita ja harjoittavat lapsiansa varkauteen. Monet ovat kerjäläisiä, toiset käyvät pitkin kaupunkia laulelemassa; toiset taas harjoittavat taikauksia. Muutamat tekewät wäärää rahaa, jota he myhwät toisille yhtä petollisille peijarille, kuin he itse ovat. Warsin harvat heistä ovat rehellisiä ja uutteria ihmisiä; sillä ei sellaiset taida kauman elää niin hirmuisessa liassa, siwottomuudessa ja jumalattomuudessa.

Te taidatte kyllä ymmärtää, minkälaisiksi ne lapset tulewat, jotka kaswawat näin surkeassa tilassa. Ei yksikään opeta heille, mikä oikea on; tuskin pitää joku murhetta näistä pienistä, poloisista lapsi-raukoista. Mikasin oppiwat he kiroilemaan, torumaan, walhettelemaan ja warastamaan; ja heitä pidetään suurimmassa tietämättömyydessä kaikesta, kuin hywä on. Jumalasta ja Hänen armowaltakunnastansa, josta sanassa on meille ilmoitettu ei he mitään tiedä. Jumalan säät-

tämästä lepopäivästä, jona ruumiimme saa lewon työstä, ja sielu wirvoituksen yhteydessä Sumalan kanssa, siitä ei he saa mitään tietääkään. Ei he opi petollisuutta häpiänä pitämään; ja ehkä tällaisia wiheliäisiä lapsia joka vuosi sadotain otetaan kiinni ja pidetään wankiudessa, niin tulewat he siellä waan enemmän paatuneiksi, niin että he sieltä tultuansa taitawat pahoista töistänsä kerskataakin. Se on warsinkin tawallista, että näiden lapsi-raukkain Sumalattomat wanhemmat itse ajawat heitä näistä kurjista asunnoistansa, pakottain heitä jokapäiväistä leipää warastamaan; ja heidän kotia tultuansa rankaisewat heitä, jos eiwät ole kylliksi warastaneet.

Sellaiset lapset owat jo ulko-näöltänsäkin warsin kurjannuotoiset, kufjeskellesansa kaduilla likasina, wallattomina ja räpäleissä. He puhuwat törkeitä, syntisiä sanoja, ja owat yhtä surkeassa, jos ei surkeammassa tilassa, kuin pakanain lapset kaukaisilla mailla. Kristitylle maailmalle owat he warsin häwäistykseksi. Tällaisia lapsia saadaan tietysti sunnuntai-kouluissa harwoin nähdä. Ei he tahdo, eiwätkä rohkene mennä

sinne toisten onnellisempain yhtä-ikäisiensä pariin, eikä heitä tohditakaan näiden seuraan laskea.

Mutta näillä taitamattomilla ja pahankurisilla lapsilla on yhtähyvin kuin muillakin kuolematomat sielut, jotka tulevat joko autuaiksi taikka kadotetuiksi. Sumala on heillekin antanut mielen, joka taitaa tulla awatuksi Häntä ja Hänen armoansa tuntemaan, ja pahuudesta saatetuksi Herran pelwossa ja lähimmäisiensä hyödyksi elämään.

Minä taidan tosin sanoa, että Ewangeliumi monasti ja monella tavalla on tullut muutamille tällaisille wiheliäisille lapsille ja heidän wanhemmillensa saarnatuksi; eikä nekään ole niin warsin harwat, jotka jo owat tulleet onnettomasta pimeyden tilasta walfenteen saatetuiksi. Enemmän kuin kymmenen vuotta takaperin eli Londonissa hywäntahtoinen mies, jonka nimi oli Thomas Cranfield. Hänessä syttyi halu tehdä jotain sellaista kurjain lasten hyödyksi. Ei hän ollut rikas eikä suuresta arwosta, waan täytyi arkipäiwinä ahkeraa työtä tehdä, ansataksensa leipää omillensa; mutta tämä köyhyys ei kuiten-

kaan estänyt häntä muita auttamasta. Swan oli hän suruisella mielellä katsellut, kuinka niin monta hänen ympärillensä riensivät kadotukseen. Hänen sydämessänsä oli palava rakkaus Wapahajaan, joka pakotti häntä jotain heidän hyödyksensä tekemään. Toisten aikomusten seassa, jotka hänessä heräsivät, oli myös sunnuntai-koulujen asettaminen, joihin hän haki pahimpia ja huolimattomammasti kasvatettuja lapsia, kuin hän waan taiksi löytää.

Tämä Cranfield tuli tuntemaan yhden osan Londonin kaupungista, jossa juuri niin elettiin, kuin minä äsken sanoin. Siellä oli melkein joka huone täysi wartaita, kerjäläisiä, noita-akkoja ja viheliäisiä ekshyuneitä waimoja. Samassa tuwasssa asuivat yhdessä miehiä, waimoja, lapsia, koiria, sikoja, wieläpä aasiakin; ja joka loukassa kuulttiin hirmuisimpia kirous-sanoja. Lapsi-raukat oliwat suurimmasa surkeudessa. He oliwat melkein alastomat, waatetetut ainoastansa muutamihin ryyshihin. Heidän hiuksensa oliwat waukkeissa ja osottiwat, samaten kuin likaiset kaswon-sakkii, että heitä harwoin kammattiin ja pestiin.

Siinä kaupungin-osassa päätti Tuomas Cranfield pitää sunnuntai-koulua. Hän hankki itsellensä hyyrätyn huoneen, ja tietä antoi, että hänellä oli aikomus opettaa kaikkia lapsia, jotka tahtoivat sinne tulla. Muutamia tuli kohta; ja ehkä he alussa olivat kowinkin wallattomia, ja sen kaupungin osan pahat ihmiset koettivat estää tämän toimen ja tehdä sen tälle ystävälliselle miehelle katteraksi, niin seurasi siitä kuitenkin paljon hyvää. Wähitellen huomattiin lasten tulewan siistimmiksi, siwiämmiksi ja halukkaammiksi oppimaan. Ja mikä vielä parempi oli: muutamat heistä aukasivat sydämiensä lunastusjanalle Jesuksesta, ja elivät senjälkeen kuolemaansa saakka ewankeliumin uskossa. Myös täysi-ikäisiäkin tulivat kääntymykseen ja pyhytykseen sen siunauksen kautta, jonka Jumala antoi Tuomas Cranfieldin saarnalle, niin että meillä on syhtä kyllä iloita siitä ajatuksesta, joka hänen mieleensä jouduttua saattoi hänen käymään näissä kurjissa majoissa opettamassa.

Wähitellen yhdistyi hän useimpain ystäväinsä kanssa, joilla oli samanlainen hartaus kuin hä-

nelläkin, asettamaan senkaltaisia sunnuntai=kouluja muissakin Londonin kaupungin osissa, joissa turjuus oli yhtä suuri. Heidän työnsä onnistui myös jossikin, ehkä suuret vastukset ja odottamattomat asiat usiasti olivat heille esteiksi. Usein saivat he kuitenkin tuta sitä ihanaa voimaa, jolla armon henki ewankeliumin kautta voi pehmittää kowimmattkin sydämmet, ja joskus saattaa röykkiämmät ja uppiniskaisemmattkin ihmiset Kristuksen wallan alle.

Samaan aikaan kuin Thomas Cranfield ja ne hänen ystäwistänsä, joiden sydämmet Sumala oli siihen saattanut, toimittiwat tämän asian Londonissa, hankittiin myös samanlaisia kouluja toissakin maan=paikoissa. Niin tahdon minä myös teille nimittää jotain köyhästä Juba Pounds nimisestä miehestä, joka eli Bortsmouthin suuressa merikaupungissa. Hän eli kenkään korjaamisella ja asui huonossa puu=mökissä yhden Bortsmouthin liikaisempain katujen warrella. Juba Pounds oli raaja=rikko, eikä hänellä ollut muuta elatus=keinoa, kuin kowa työnsä; kuitenkin oli hän aina hywin ilomielinen ja ystäwällinen. Hän rakasti paljon

eläimiä, ja hänen nähtiin usein vähäisessä puo-
disansa istuvan ja kaikin voimin työtä tekewän,
kanaria-lintu toisella olallansa, ja suuri har-
maa kissa taas toisella. Molempain kumppa-
ninsa täytyi oppia ystävyhydessä elämään, ja niin
oli hänellä hyviinkin onnellinen perhe ympärillensä.

Mutta Zuba Bounds ei kuitenkaan kääntynyt
rakkaudellansa ainoastansa neljä-jalkaisten ja lin-
tujen puoleen; waan lapset olivat hänen rak-
kainmat ystävänsä. Hänellä oli vähäinen welsjen-
poika, joka oli raaja-rikko kuin hänkin. Tästä
vähäisestä rammasta oli hänellä paljo murhetta,
ja hän teki hänelle kaikkia hyvää, mitä hän waan
tarsi. Koska poika tuli niin wanhaksi, että hän
oppi lufemaan, rupeşi hänen ystäväallinen setänsä
häntä opettamaan, ja silloin johtui myös Zuba
Boundsin mieleen, että hän taitari ottaa kaksi ope-
tuslasta yhtähywin kuin yhdenkin, ja että poika
lufisi ahkerammin, jos hänellä olisi kumppani.
Kohhta kutsui hän tykönsä naapuri-pojan, jonka
äiti oli warsin köyhä, ja käski hänen tulemaan
kenkäpuotiin kirjaimia oppimaan. Poika tuli
ja hänen jälkeensä toinen ja kolmas — ja

wähitellen kokoontui sinne kolme- tai neljäkymmentä rhyssiä ja likaisia lapsia, niin että koko puoti oli täynnä. Nämät eivät ilman Suha Poundsita koskaan olisi saaneet oppia jotain; waan olisivat kaswaneet tietämättömyydessä ja pahudessa. Ei hän saanut maksua waiwastansa. Hänen palkintonsa oli se ilo ja riemu, jolla sekä hän että lapset ryhtyivät työhön. Soutuipa hän vielä kustannuksiinkin näiden toimiansa tähden, sillä usein juoksi hän pitkin koko katua saattaaksensa takasin uppiniskaista, nälkäistä oppilasta, ja lupasi hänelle leipää, jos hän tulisi. Mutta sittekin oli hänellä leipää kyllä omaksi tarpeeksensa. Niin eleli tämä köyhä lapsia rakastawainen mies, tehden ahkerasti työtä käsillensä, ja opettaen koululapsia, sekä poikia että tyttöjä, vähäisessä wajasanssa, joka oli hänellä puotina. Hän oli kuitenkin onnellisempi, kuin moni rikas mies, jolla on aikaa ja rahaa kylliksi: mutta ei ymmärrä sitä oikein käyttää. Ja Suha Poundsin koululapset olivat myös onnelliset; sillä hänellä oli niin hauska, ystävällinen käytös, että he pitivät koulunkäynnin huwitukseensa. Hän olisi

huokeasti taitanut saada useimpiakin oppilaita; mutta hänen työhuoneensa oli tavallisesti yleensä täytetty, niin ettei sinne useimpia mahtunutkaan. Jos siinä jostus oli tilaa, läksi hän ulos ja etsi huonommin vaattetettuja, taitamattomimpia ja pahimpia lapsia, kuin hän waan löysi, auttaaksensa ensin niitä, jotka olivat suurimmasa tarpeessa. Sa ihmeteltävä on, kuinka hän taasi saattaa heitä häntä rakastamaan, ja muistoonsa panemaan, mitä hän heille opetti.

Suha Pounds opetti lapsille enemmän kuin tawausta ja sisälukua; hän opetti heitä käsittämään ahkeruuden ja rehellisyyden hyötyä, ja muuta, mitä heitä tulewina aikoina taasi hyödyttää. Sen ohessa holhoi hän heitä hellästi, heidän sipeänä ollessansa; ja heidän luettuansa, leititsi hän heidän kansansa. En ymmärrä, koska hän teki käsityönsä; ja kuitenkin toimitti hän nekin uutterasti. Rukouksen kautta sai hän rohkean mielen, ja rohkeasti tehty työ valmistuu siwästi.

Suha Poundsin suuri ystävällisyys, johonka ei lapset koto-elämässänsä olleet tottuneet, teki

heidän sydämensä pehmiöiksi, taipuvaisiksi ja ha-
 lullisiksi; ja usiat, jotka hän monta vuotta niin
 kaswatti, ovat tulleet rehellisiksi, ahkeroiksi ja Su-
 malata pelkääväisiksi miehiksi, jotka hänen siu-
 nattua holhouksetansa luultavasti olisivat jou-
 tuneet wiheliäisyyteen ja tulleet maailman heit-
 töiksi.

Tämä köyhä Suha Bounds kuoli vuonna
 1839, vuotta jälkeen Thomas Cranfieldin kuole-
 mata, josta ennen olemme puhuneet. Bounds
 oli kuollessansa joksin wanha mies; mutta kou-
 lun pitämisestä ei hän luopunut ennen kuolema-
 tansa, joka äkkiä tuli hänen päällensä. Koulu-
 lapsi-raukat itkivät ja surivat hänen kuolematansa.

Muutamia miehiä ilmaantui kuitenkin, jotka
 ottivat näiden rehellisten miesten työtä jatkaak-
 sensa. Jo vuonna 1835 oli muutamia Kris-
 tuksen ystäviä Londonin kaupungissa kokoontu-
 neet neuvottelemaan, kuinka parhain taitaisivat
 wiheliäisimpäin kanssa-ihmistensä pelastamiseksi
 awulliset olla. Silloin sai tämän kaupungin lä-
 hetys=saarna=toimi alkunsa, ja tätä työtä on siitä
 ajasta asti siunauksella toimitettu. Oli kolme=

sataa lähetyk=saarnaajaa kulkewat nykyään ympäri Londenin pahimmissa kujissa, joissa he lukevat ja selittävät Jumalan sanaa ja jakawat kristillisiä kirjoja enemmän kuin wiidelle sadalletuhannelle syvästi lankenneille kadotetuille ihmisille. Sunnuntai= ja työ=kouluja on toimitettu, joissa lapset saawat oppia Jumalan sanaa ja käsitöitä, rawitaan lahjoitetuilla waroilla, saawat yösiän ja totutetaan hyvään asetettuun järjestykseen. Näitä kouluja kustantawat armeliaat ihmiset wapaehtoisilla lahjoillansa.

Sinne saawat mennä rhyssyissänsä, niin lihasina kuin owat. Siellä niitä pestään ja he saawat wähitellen waatteita, jos he niitä siististi pitävät. Wallattomia, kawaloita kerjäläislapsia, joita ei hetkeksikään tohdittaisi päästää siwojen lasten seuraan, vastaanotetaan siellä ja hoidetaan kärsiwällisyydellä. En siis tarwitse sen enemmän selittää, mistä he owat rhyssy=kouluin nimen saaneet.

Ulahuttawaa on ajatella, kuinka monta sataa lasta tällä lailla saawat oppia, mitä ei he muutoin koskaan tulisi tuntemaan, niinkuin rebelli=

syhyden, raittiuden, ahkeruuden ja hyvän nimen arvoa, ja, mikä paras asia on, syntein anteeksi saamisen, rauhan ja autuuden tietä Jesuksen Kristuksen meidän Vapauttajamme kautta.

Toimeliaas Heikki.

Heikki oli vähäinen warsin köyhä poika, joka jonkun ajan käwi eräässä rhysskoulussa. Hänellä oli huono, surkea koto. Molemmat vanhempansa olivat juoppoja; molemmat hävittivät kapakoissa kaikki ne rahat, joita he ansaitsivat; ja heidän köyhät lapsensa kävivät puoli alastoina rikkinäisissä räpäleissä, olivat usein koko päivän nälissänsä ja täytyivät monasti sydän yönä pimeässä paeta kadulle, wälttääksensä juoppuneen isänsä pieksemistä. Nämät lapset saivat kärsiä paljo kurjuutta, ja, mitä vielä pahempi oli, heitä opetettiin warauteen, heitä pakoitettiin wiekkandella ja wäkiwallalla ottamaan toisten omaisuutta, kuin heitä jätettiin näin kotonansa awuta. Heikin vanhempi weli oli jo saatu warkaudesta kiini ja wiety wankenteen, ja

toinen Heikkiä nuorempi weli oli samallaisesta rikoksesta tullut rankaistetuksi.

Heikin koto oli, niinkuin jo äsken mainittiin, likainen, kolikko ja surkea. Me tahdomme wähän katsella sen ulko=muotoa. Koko perhe asui samassa huoneessa ja makasi samalla wuoteella, joka ei ollut muu kuin wähäinen höylälastukko, lykätty yhteen nurkaan likaisella laattialla. Siinä makasivat Heikki wanhempainsa ja sisarensa kanssa ilman peitettä taikka räpälettäkään, jolla olisivat itsensä kylmydestä suojelleet. Uuni suussa oli kaksi kuppia ja wanha kannetoin kattila. Ja siinä oli nyt kaikki talon kalut; sillä istuimia, pöytää ja kaappia ei heillä ensinkään ollut. Eikä kaappia paljo tarwittukaan, sillä heillä oli harwoin mitään muuta siihen kätkettävää, kuin wähäinen kappale kuivaa leipää.

Synti oli syynä tähän kurjuuteen. Tosin löytää Herra joskus kaikki=wiisaudessansa hyväksi köyhyydellä ja kaikenlaisella rasituksella kohdella niitäkin, jotka pelkäävät ja kunnioittawat Häntä: sairaus taitaa heiltä ryöstää kaiken woiman työhön, taikka työn puute saattaa heitä ahdistukseen

— taikka kova aika joskus kovasti koetella heidän uskoansa ja kärsivällisyyttänsä. He löytävät kuitenkin tavallisesti sellaisia varakkaampia ihmisiä, jotka meilellänsä auttavat, kuin heille waan on syytä armah坦amiseen, ja he taitavat toivoa, että heidän lahjansa tulewat näille hyödyksi ja siunaukseksi. Baitsi sitä on Herran uskollisilla palvelioilla, jotka näin kohdataan, myös se lohdutus, että he tietävät taiwaallisen isänsä pitävän murhetta heistä, eikä laskewan heidän olailleensa raskaampaa kuormaa, kuin he Hänen avullansa kantaa taitawat. He tietävät myös, että heidän taiwaallinen Isänsä walwoo heidän ylitsensä ja kuule heitä; ett'ei hän laske raskaampaa kuormaa heidän päällensä, kuin he kantaa taitawat, jos he hänen apuansa etsiwät; että „niille, jotka häntä rakastawat, kaikki ynnä parhaaksi käyntyvät“; että kristittyin ajallinen ja keweä murhe, joka kestää ainoastansa wähhän aikaa, saattaa ijankaikkisen kunnian, Rom. 8: 28; 2 Kor. 4; 17. Mutta sellaista toivoa, sellaista lohdutusta ei ollut Heikin wanhemmilla. He olivat itse syypäät kaikkeen siihen nälkään,

wiluun, alastomuuteen ja sanomattomaan kuruuteen, jonka he olivat saattaneet sekä itsensä että lastensa ylitse. Mutta, ehkä Heikillä oli sellainen koto, sellainen isä ja äiti, ei hän kuitenkaan ollut pahan-kurinen lapsi. Emme tiedä, millä lailla Herran warjeluwa käsi oli suojellut hänen mieltensä kaikesta siitä pahasta, kuin hän joka päivä sai nähdä ja kuulla. Hän oli siihen saakka saanut armon sen saastutuksia vastaan-seisomaan; eikä hän ollut laiska, opettelematon poika. Wähän ajan ryyssy-koulussa käätyänsä oli hän jo tullut sellaiseksi, ettei iloisempaa, ahkeraampaa ja siivollisempaa koulukumppania löytynytäkään, kuin hän oli; ja ulkona koulusta oli hän näpsä leikki-toimituksissansa ja nöyrä toisten tahtoa seuraamaan. Wähitellen sai hän sekä suurempia että pienempiä ystäviä, ja opettajat warjelivat häntä murheen-pidollansa kiusauksista.

Hauskaa oli nähdä vähän Heikin aamulla ilolla ja halulla tulewan kouluun, kaswot ja kädet pestynä ja puhtaudesta hohtawana. Peseminen ei ollut Heikille helppo asia; sillä ei hänen äitinsä sitä hänelle opettanut; waan hänellä oli siinä

asiassa monta vastusta voitettavana. Ei hänelle annettu saipuaa, ei pesin-astiaa, eikä pyhiliinaa. Mutta jolla hyvä tahto on, hän löytää kyllä neuvon. Kohta kuin Heikki aamulla nousi höylä-lastuilta loukasta, haki hän kiiruusti wanhan rievun ja pesi itsensä kaikin voimin vedellä vanhasta ämpäristä, joka oli tuwan nurkassa. Surkea oli kuitenkin hänen ulko-muotonsa: hänen vaatteensa kylluivat ja heiluivat räpäleinä hänen päällensä, sukia ja kenkiä ei hänellä koskaan ennen ollut, ennenkuin hänen opettajansa antoi hänelle parin kumpaakin laija ahkeruudensa palkinnoksi. Hän sai ne jonakuna hyvin kylmänä päivänä; lunta oli pakfulta maan päällä ja poika hyppäsi korkealle ilosta saaduista sukista ja kenjistä. Toisena päivänä tuli hän kouluun aivojaloin niinkuin ennenkin, kantaen sukiansa toisessa ja kenkiansä toisessa kädessä. „Minkätähden näin tulet“? kysyi opettajansa ihmetetellen. „Ah herra“, vastasi Heikki, „jalkani ovat olleet ennen niin paleluneet, että he alkoivat pakottaa näissä pienissä kengissä“. „Minkätähden et niitä totio jättänyt“? Heikki punetui ja waikeni,

sillä hänen äitillänsä ei ollut sen enempää rak-
 kautta häneen, kuin että hän tahtoi ottaa pojan
 kengät ja myydä ne ostaaksensa wiinaa, joka oli
 hänen kaubea epäjumalansa. Opettaja ymmärsi
 tämän asian, mutta ei hän taitanut muuta tehdä,
 kuin rukoilla pojan edestä, ja antaa hänelle par-
 haat neuwot, kuin hän waan taisi.

Moni lujakin mies olisi nääntynyt niistä mur-
 heista, jotka ahdistiwat Heikki=parkea. Mutta ei
 hän kuitenkään luopunut wilppaasti ja ahkerasti
 oppimasta; ei kukaan muu kuin hänen opettajansa
 tietänyt, kuinka usein hän tuli kouluun näljästä
 melkein nääntymäisillänsä, taikka wäristen niiden
 wihaisten käytösten pelwosta, jotka hän kotonansa
 näki. Mutta hän oli myös oppinut hädässänsä
 pakenemaan Herran tykö. Monta iltaa, monta
 yötä makasi tämä Heikki=parke kylmällä tuwan
 laattialla, kowalla epätäsafella lastu wuoteellansa,
 ja huusi sydämmessänsä Wapahantajallensa, jonka
 tykö hänen opettajansa niin wakaasti ja useasti
 oli käskenyt hänen pakenemaan.

Herran tuli tämä wähäinen poika kiiruhdain,
 opettajansa tykö ja kysyi yksiwakaisesti jos hän

tahtoi lainata hänelle kymmenen kopeekkaa. „Mitäs niillä tekisit Heikki”? kysyi opettaja. Poika sanoi mieltensä johtuneen se ajatus, että hänen piti koettaman ansaita omaa leipäänsä; ja arveli, että jos hänellä olisi riunakin, niin taitaisi hän ruweta toimiinsa, joidenka ohessa hän kuitenkin taitaisi kouluakin käydä. Heikki muisti molempia veljiänsä ja sanoi: „se wasta hywä olisi, jos minä taitaisin rehelligesti elää.”

Opettaja lainasi hänelle riunan, ja sillä alotti tämä nerokas poika kohta kauppansa. Hän osti sillä tulitikkuja, joita hän kaupitsi. Ei suinkaan ne, jotka käwiwät Heikin siwutse, hänen seisoesansa katu=kulmassa, wähäisellä mitättömällä kauppa tawarallansa, taitaneet ymmärtää, kuinka hänen sydämensä tykytti, ja kuinka kowa taisteleminen pelwon ja toiwon välillä oli tämän innokkaan pojan sielussa. Tuskin taisiwat ne, jotka hywäntahtoisuudella pikimältänsä kuulteliwat hänen pyyntöänsä ja antoiwat hänelle jonkun pienen rahan hänen tikuihinsa, ymmärtää, kuinka hywin he rahansa käyttiwät, ja kuinka he oliwat sen rakkaan käden wälikapaleet, jota paitsi ei

warpuinen lankea maahan, ja joka waatettaa le-
don ruohoilla ja kuffaisilla, ja pitää murhetta
kaifista niistä, jotka häneen luottawat.

Heikki sai kaikki tulitikut myydyiksi ja woitti
riunan eli 10 kopeekkaa kaupallansa, ja hänen
sydämensä hyppäsi ilosta. Ehkä hän oli nälis-
fänsä, osti hän kuitenkin ainoastansa, mitä tar-
peellisinta oli, sillä hänellä oli myös köyhä sisar
ruokittawana, joka niinkuin hänkin käwi ryhsh-
koulussa ja myös sai kärsiä nälkää ja muuta kur-
juutta. Sitäwastaan osti hän uudestansa tu-
litikkuja, joita kaupittaessa hänellä taas oli sama
onni. Wähään aikaan oli hän ansainnut niin paljo,
että hän sai jokapäiwä ruokaa sekä itsellensä että
sisarellensa. Hän käwi siinä ohessa aina kou-
lua, ja iloista oli nähdä, millä wireydellä ja
turwalluksella hän piti murhetta sekä lukemises-
tansa että kaupastansa. Lyhykäisinä wapa-het-
kinänsä istuivat molemmat lapset ilomielin yh-
dessä syöden ruokaansa.

Kaksi vuotta eleli Heikki tällä lailla. Ei
hän laimin=lyönyt koulu=käyntiänsä eikä tuli-
tikku=tointansa. Opettajansa kysyi häneltä, kuinka

hänen kauppansa kävi. „Hywin,” vastasi Heikki, „minä ansaitseen tavallisesti kymmenen kopeekkaa päivältä, joskus vielä enemmänkin. Kolmella kopeekalla saan suurusta, kolmella kopeekalla päivällistä ja kolmella kopeekalla ehtoollista, me taidamme molemmin elää tällä rualla, ja meillä on vielä kopeekka päivältä säästösäkin muihin tarpeisiin. Minulla on niimmuodoin parempi elanto kuin weli=rauhoillani. Ja kuin taidan oikein hywin lukea ja kirjoittaa, niin pääsen kuskatiesi palvelukseen.”

Tässä pyyhän teitä seisahdamaan muistelemaan Heikkiä ja hänen aamu=päiväliis= ja iltatruoitansa. Londenissa on 10 kopeekkaa paljo wähenmästä arwosta kuin täällä. Hän näki siellä kaitin puolin kauniita puotia, joissa oli paljon kalliita herkkuja. Mutta hän ajatteli wähäistä sijartansa, hän ajatteli, mitä tulewina aikoina heistä piti tuleman, mutta erinomattain johdatti hän mieleensä sitä, joka näki pienemmätkin työnsä ja hänen salaisemmattin ajatuksensa. Ei hän ostanut muuta kuin mitä wälttämättömästi tarpeellista oli, ettei hän tulisi waranteen eikä petollisuuteen wietellyksi; waan tai=

taisi auttaa sijartansakkini. Ajattellessamme, kuinka monta kopeekkaa olemme käyttäneet makeisiin ja mitättömiin kappaleihin, monien tuhansien leivätoinnä ollessa, emme suinkaan taida wälittää tällaisen kysymyksen meissä nousemasta: „Etkö taisi rahojani käyttää johonkuun parempaan?”

Pian tuli se asia selwäksi, että Heikki oli warsin hyvin oppinut sekä lukemaan että kirjoittamaan, ja hän rupesi kohta hakemaan palveluspaikkaa. Koko sinä aikana, kuin hän oli ollut ryhystöulussa, oli hän Jumalan awun kautta tainnut vastaanseisoa kiusauksia warkauteen ja muihin pahoihin tapoihin, joita hän näki ympärillensä harjoitettawan. Puute oli kowasti waiwanut häntä, ennen kuin hän päätti opettajaltansa lainata ensimmäisen 10 kopeekan=rahan, jolla alotti kauppaansa. Mutta tämä päätös oli hänelle onneksi; sillä kerran maistettuaan sitä ihanaisuutta, kuin seuraisi siitä, että taisi omaa leipäänsä rehellisesti ansaita, ei hän kaiken maailman tawaroita vastaan olisi tahtonut muuttaa rehellistä elatus=keinoansa petolliseksi. Ja sellainen mielenlaatu oli tulewina aikoina hänelle suureksi hyödyksi. Hän

pidettiin kaikilta uskollisimpana ja rehellisempänä poikana koko koulussa. Häntä kohtasi tosin monta vastusta, mutta nämät pikemmin kehoittivat häntä ainoastansa kovempaan taistelemiseen ja hartaampaan rukoukseen aikomustensa menestymisestä. Ja mitä tapahtui? Kerran tuli herrasmies kouluun, kyseli hänen käytöksensä, ja tarjosi hänelle palvelusta kalankauppian tykönä.

Wuosia kului, ja tämä vähäinen tulitikkumyyjä oli kaswanut nuorukaiseksi. Ei hänen kotonsa enää ollut huono, likanen, kolikko mökki; waan siisti ja hauska asunto. Nääpäleitten siaan oli hän saanut siistit waatteet. Mutta ei ainoastansa hänen ulkonainen ihmisensä waurastunut, waan vielä enemmän sisällinen ihmisensä, sielunsa omaisuudet. Herra oli warjellut häntä niistä törkeistä synnistä, joihin hänen wanhempansa oliwat wajonneet, ja jotka oliwat tehneet hänen lapsuudensa ajan katkeraksi ja saattaneet hänen omaisensa wiheliäisyyteen, rikoksiin ja perikatoon. Mutta sellaista voittoa ei saada kilwoituksesta ja sodasta. Hän oli saanut tuta kiusauksen woiman ja oman heikkoutensa, syntisen

luontoansa ja tullut kowassa hädesfänsä apua sieltä hakemaan, kussa se löytyy, nimittäin Wapatajassansa, johonka hän luotti. Sa nyt osotti hän käytöksellensä, että elämä Sumalassa ei ole mikään tyhjä loiste, waan näyttää itsen ihmisten seassa puhdistawassa ja pyhittäwässä woimassansa.

Jota wanhemmaksi Heikki tuli, sitä hyödyllisemmäksi tuli hän isännällensä, joka piti hänen arwossa, yhä korotti hänen palkansa, ja lopullisesti otti hänen parhaaksi apulaiseksensa.

Heikin äiti kuoli pian pahan elämänsä tähden. Jonkun ajan näkyi tämä kuolema herättäneen hänen paatunutta puolisotansa hänen surttomuudestaan. Ujaksi luopui hän rajusta elämästänsä; mutta walitettawasti ei kauwemmaksi. Pian sai hänen kauhea himonsa uudistetun woiman ja wallan hänen ylitsensä, kuin ei hän tuntenut ainoata wakaata auttajata sodassa himoja vastaan eikä niinmuodoiin taitanut Hänen tykönsä pueta. Kuin synti taas näin oli saanut wallan hänen ylitsensä, tuli se hirmuisemmaksi kuin ennen, niin että hän usein laukesi wimmaukseen. Sellaisessa tilassa tapahui kerran, että hän pieksi

ainoan tyttönsensä, ajoi hänen kadulle, ja kielsi häntä koskaan takaisin tulemasta.

Silloin oli tälle tyttöraukalle suureksi hyödyksi, että hän oli ryysy-koulussa ollut, ja että hänellä oli sellainen weli kuin Heikki, jonka tykö hän taisi paeta ja olla wakuutettu siitä, ettei tämä, joka koulu-aikana oli jakanut leipänsä hänen kanssansa, sinikaan nyt jättäisi häntä awuta, kuin Herra oli hänen yri-tyksensä niin runsaasti siunannut. Heikki autti-kin häntä, parhain kuin taisi, ja sai hänelle pian sopiwan paikan, jossa tämä tyttö vielä nytkin palwelee. Usein nähdään weljen ja sisaren yh-desssä sunnuntaijina menewän Herran huoneesen, ylistämään Hänen laupiuttansa, joka on wapahtanut heitä törkeistä rikoksista ja kurjuudesta, siunannut heitä tämän elämän hywyhdellä ja opettanut heitä tuntemaan iankaikkisen elämän tietä. Ehkä heillä on syvä peljätä, ettei heidän isä-raukansa koskaan tee parannusta, waan lop-puunsa sakkia elää jumalattomuudessa, niin ei he kuitenkään ole jättäneet häntä sillensä, waan koettawat häntä kohden täyttä lapselliset welwol-lisuutensa, jotka isän tylyyden tähden tosin owat heille hywin waikeat.

Onnellinen Jaako,

Taikka

Wähäisen koulu=pojan viimeiset hetket.

Liki Heikin vanhempia asui vähäinen poika, joka oli käynyt samassa rypyskoulussa kuin Heikkikin. Mutta nyt oli hänen koulu=aikansa loppunut. Woimatoimna makasi hän vähäisellä olkilyhteellä, ja katseli himeillä silmillänsä rauhallisesti ympärillensä. Mästämuus ja nälkä oli kovaasti waiwannut hänen heikkoa ruumistansa; kowa ystä räitti keuhkoiansa, ja hän tuli aina heikommasi ja heikommasi, niin että toivo hänen parantumisehstansa kotonansa katosi. Mutta hän oli kuitenkin onnellinen. Koulussa oli hän saanut oppia tuntemaan laupiaan Wapahajansa rakkautta ja woimaa, ja oli hänelle antanut sydämmensä; jonkatähden ei hän myös peljännyt fuolemata.

Hänen opettajansa tuli häntä tervehtimään. Wuoteensa ympärillä oli kaikki huonon=näköistä; hänenkin äitinsä oli sywästi wajonnut juoppouteen ja hirmuisimpaan huolimattomuuteen. Eikä hänen isänsäkkään ollut sen parempi. Heidän asunhuoneensa oli likanen, siwotoin ja fauhean kylmä.

Pikku Jaakon kaswot rupešiwat iloista loistamaan, kuin sai nähdä opettajansa; hän ojensi heikot kä-

tensä häntä kohden ja sanoi olewansa wakuutetun siitä, että piti kuolemansa. Mutta onnellinen oli hän kuitenkin; sillä hän tiesi tulewansa Jesuksen tykö. „Ah, Herra, lufekaa minulle vielä kerran piipiaista, että saisin kuulla enemmän Wapahatajastani,” sanoi hän opettajallensa.

Beljensä ja sisarensa oliwat tuwassa. He eiwät olleet vielä koulua käyneet, eikä kukaan ollut heille Jumalasta mitään puhunut. He oliwat raakoja, feweämielisiä ja taitamattomia. Hän kutsui heitä tykönsä. Hartaasti ja yksiwakaisesti pyysi hän heitä koulua käymään rufoilemaan uutta sydäntä, joka on Jumalan Pyhän Hengen lahja uskon kautta Jesuksen Kristuksen päälle.

Jaakon wanhemmat oliwat molemmat saapuwilla. Tämä wähäinen poika käänsi silmänsä heitä kohden. „Äiti,” sanoi hän hiljaisella ja jo muuttuneella äänellä, joka kuitenkin oli woimallinen herättämään äidin nukkunutta omaa tuntoa — „äiti, ettekö tahdo luopua ryypäämisestä, ja mennä Herran huoneeseen, rufoilemaan armon ja uutta sydäntä? Äiti, minä tahtoisin niin mielelläni tawata teitä taiwaaassa.” Hän waikeimain puutteesta; mutta wähän ajan verästä rupesi hän taas puhumaan wanhempainsa kanssa. „Isä,” sanoi hän, „minä erian kohta teistä ja menen taiwaallisen isäni tykö. Ah, isä, luopukaat

firoilemisesta, tahdotteko sen tehdä? Ruwetkaat lukemaan Jumalan sanaa, käykäätkä Hänen huoneessansa, ja etukätkää armoa sekä Wapahdajan tuntemiseen että sydämen ja elämän parannukseen. Niin saisin teidän tawata taiwaassa. Ah, tehkäätkä se, isäni!"

Isä ei taitanut tähän wastata sanaakaan, waan seiso i wesiissä silmin. Midin sydän oli täynnä murhetta: mutta hän tain kuitenkin sywästi huokaten ja itkein wastata, että he tahtoivat tehdä, mitä heidän kuolewa lapsensa heiltä nyt waati.

Muutama tunti senjälkeen pakeni Jaakon sielu huonosta majaustansa. Tämä kätkettiin tosin pian hautaan; mutta ei hänen viimeisiä toiwotuksiansa kuitenkaan unhotettu. Siitä ajasta alkoivat wanhempiensa elämään toisellaiista elämää; ja ehkä Jaako kuoli lapsen iässä, niin ei hänen täällä olonsa kuitenkaan ollut hyödytöin.

Matkustaja.

Elämä on waellus. Tämä waellus on hywin tärkeä, sillä se wie taikka ijankaikkiseen autuuteen taikka ijankaikkiseen onnettomuuteen. Jokainen meistä on matkustaja. Maailma, jonka läpitse tie käy on erämaa, jossa kaikki matkustajat etsiwät onnea, jota eiwät he kuitenkaan täällä koskaan täy-

dellisesti löydä. Mutuas on siis se, joka ei anna
 maallisen onnen pyynnön voittoa sydäntänsä, vaan
 jota enemmän esteitä tulee hänen eteensä, sitä
 kiiruemmin pakenee Jesuksen tykö. Hänen tur-
 wišsansa taitaa hän kaikessa surkeudessaansa roh-
 keasti waeltaa iankaikkisuutta kohden ja sydämen-
 sä laufussa wiedä myötänsä Jumalansanaa, jolla
 woipi muitakin matkustajia rawita.

Ilmoitus.

Lukemisia Lapsille tilataan posti-konttooreissa 28 kopeekalla hopeata vuosikerralta eli kuudelta viikolta.

Kahdenkymmenen ja useimpain eksemplarien tilaus voi myös tapahtua toimittajan tykönä Ruopiossa, jolloin niitä eri-paketteissa postilla lähetetään tilaajolle seuraviin hintoihin, nimittäin:

Jos vähemmän kuin 30 eksemplaria tilataan, maksetaan joka vuosikerralta 23 kopeekkaa;

Jos 30 taikka useimpia tilataan 22 kopeekkaa;

Jos 60 taikka useimpia tilataan 22 kopeekkaa, ja

Jos 100 taikka useimpia tilataan 20 kopeekkaa, ja annetaan joka kymmenestä yksi ja joka sadalta 15 hinnata, kuin rahat tilateissa allekirjoitetulle lähetetään.

Seuraavia hengellisiä kirjoja sekä myydään allekirjoitetun luona että lähetetään postissa tilaajolle, jos vähintään 30 viikkoa tilataan:

Maapuriensa Lappaja, hinta 4 kop.

Lukemisia Lapsille:

1860 vuoden vuosikerta, 4 viikkoa, maksaa yhdeksä myytynä, 16 kop.; mutta erittäin myytynä:

N:o 1. Kawahda itseäs koiralta eli mikä usko on? ja muutamia uskon hedelmiä. 5 kop.

N:o 2. Laiwa-poika, pikku Maria ja Väätäislammak. 5 kop.

N:o 3. Uskollinen palvelia ja koulukumppanit. 5 k.

N:o 4. Etiskää Herraa warhain. 5 kop.
1861 vuoden vuosikerta 6 wihkoa:
Yhdesäsä myytynä. 25 kop.
Erittäin myytynä:

N:o 1. Muutama sana lapsille uudella wuodella,
Johannes Brenz ja wähäinen koulutyttö Afri-
kassa. 5 kop.

N:o 2. Johannes Kosko, Ewankeliumin laiva,
Niagara ja Arkkipispan Anselmin rukous. 5 kop.

N:o 3. Kirje lähetyssaarna-toimesta. 5 kop.

N:o 4. Hillitsekös kieltäs? Neegeri Moses, kadon-
nut lapsi ja metsäläispoika. 5 kop.

N:o 5. Tahdotkos ilahutta Jumalan Enkeleitä! Elii-
nan työ ja wähäinen parannuksen tekiä. 5 kop.

N:o 6. Katso, minä ilmoitan teille suuren ilon;
Joulu-saarna Lutheruksen mukaan. 5 kop.

Ne, jotka ottawat näitä kirjoja kaupitaksensa,
saawat myymis-palkaksensa:

15 prosenttia, jos eiwät ota niitä omiaksensa,
waan takasiinlähettämisen ehdolla;

20 sadalta, jos he ottawat niitä omiaksensa ja
wuoden sisään maksawat hinnan;

25 sadalta, jos vähemmän kuin 10 ruplan
edestä tilataan, ja rahat tilatesä, taikka koyta kirjo-
jen saatua, minulle lähetetään.

30 sadalta, jos wiimeiseksi nimitetyllä ehdolla
10 ruplan eli enemmän edestä tilataan.

Kuopiossa helmikuussa w. 1862.

A. G. Kosk.